

Res. 2856 p.

OFFICIUM
VIRGINIS
MARIAE DE PIETA-
TE, AD VSVM SACRI

Ordinis Cisterciensis.

Quod celebratur XIII. die Iuli.

Lorvão

CONIMBRICÆ.

Ex officina Antonij à Mariz Typographi.

Cum facultate Ordinarij:

Anno. 1596.

OFFICIO
VIRGINIS
MARIAE DE PILETA
ET AD USUM SACRI

V Imos este officio da Virgem nossa Senhora, pode se Impri-
mir: em Coimbra. 13. de Janeiro 1596.

Dom Afonso Bispo Conde.

1596. Jan. 13. Officio da Virgem Nossa Senhora

COIMBRICA

Ex officio Jacobi de Maria Typographi
Com facultate Ordinarij

Anno. 1596.

AD VESPERAS

Antiphona.

REGINA
clementiæ,
virgo ma-
ter Christi,
cùm filium
videres, heu, in cruce mo-
ri, nullus dolor similis tuo
fuit dolori.

Aña. Virgo tuum fili-
um in cruce eleuatum red-
de tuis precibus, & meri-
tis placatum.

Aña. Quæ matris an-
gustias posset lingua fari,
cùm videret filium in cru-
ce eleuari?

Aña. Prolem in cruce
pendentem mæsta mater
aspiciens lachrymatur in-
cessanter pectus sacrû per-
cutiens.

Capitulum.

Vide, Domine, quo-
niam tribulor, con-
turbatus est venter meus,
subuersum est cor meum
in me metipsa, quoniam
amaritudine plena sum.

Ps. Dum videret. XI.

Hymnus.

PAnge lingua gloriose
Virginis angustiam,
Lachrymasq; venerandas,
Et cordis mæstitiam,
Quas eidem ipse passus
Vertit in lætitiã.

Verbum sancti Simeonis
Commendat memoria
Signum contradictionis
Fore Regem gloriæ,
Gladium transfixionis,
Quod impletur hodie.

Ovos omnes, qui transitis
Per viam huius sæculi

Officium Virginis

Attendatis subsistentes
Inermis pauperuli,
Regisq; latuscruentum
I&u scœui iaculi.

Mater sentit, quod nō sētīt
Caro iam exanimis,
Vulnus lateris manantis
Vndam aquæ & sanguinis,
Lauacrumq; lauans mundū
Instar viui fluminis.

Gloriam Patri melodis
Personemus vocibus,
Gloriam Christo canamus,
Gloria Paracletō,
In transfixo virginali
Corde, Christi lancea,
Amen.

R. Secundum multitudinē
dolorum meorum in cor-
de meo.

R. Consolationes tuæ lēti-
ficauerūt animam meam.

Ad Magnifi. Añā.

O vos omnes, qui transitis

per viam, attendite & vi-
dete si est dolor similis, si-
cut dolor meus, quia siue
filius meus euaserit mortē,
siue calicem mortis gusta-
uerit, angustæ sunt mihi
vndique.

Collecta.

Interueniat pro nobis,
quæsumus Domine Iesu
Christe, nūc, & in hora mor-
tis nostræ apud clemētiam
tuam, piissima tua geni-
trix, semper virgo Maria,
cuius sacratissimam ani-
mam in hora passionis tuę
doloris gladius pertransi-
uit, Qui uiuis, & regnas.

Ad Completorium

Hymnus.

Imperatrix clementiæ,
Fac rorē spargi gratiæ
In cor meum tam aridum
Vt tibi fiat placidum.

Lar-

De Pietate.

Largire quòd concipiam
Tecum cordis mæsticiam,
Flèsmorté, quâ rex patitur
Per què mûdus cõstruitur.

Tuus tractatus filius,
Longè quàm latro vilius;
Illusus fert ludibria,
A gente vallatur impia.

Sit honor, laus, deuotio
IESV Mariæ filio,
Tenso crucis patibulo
Pro redimendo populo,
Amen.

Ad matutinũ, Inuicatoriũ.

Cum Maria virgine ferui-
dè ploremus : in sepulchro
positum venite adoremus.

Hymnus.

Olachrymosa Dña
Excelsa sup sydera,
Quæ, moriente filio,
Palles doloris gladio.

Quod Eua tristis abstulit,
Tu reddis almo germine,

Ipsa deglutit scelere
Tu sine culpa pateris.

Tu Regis alti ianua
Cùm referat cor lancea,
Leuando fentes oculos.
Intrasti prima merito.

Maria mater gratiæ
Cultro sanctæ mæstitiæ
Tu nos ab hoste protege
Et hora mortis suscipe.

Gloria tibi Domine
Defuncto coram virgine,
Cũ Patre, & Sãcto Spiritu
In sempiterna sæcula,
Amen.

In primo nocturno, Añã.

Omnis ætas defleat mor-
tem Saluatoris gloriose
virginis prætextu doloris.

Psal. Dñs Dñs noster.

Antiphona.

Nunquam mater pertulit
tam graues dolores, vt Ma-
ria videns filij liuores,

Psal.

De Pietate

Pfal. Cœli enarrant.

Antiphona.

Nullas nouit genitrix angustias tam duras, cum plagas inspiceret, & capitis puncturas.

Pfal. Dñi est terra.

Antiphona.

Mosa rubens vertitur in mortis pallorem, cum in terram fluere videret cruorem.

Pfal. Eructauit.

Antiphona.

Dulcis fructus vètris tui, ô coeli Regina, à Iudæis capitur hora matutina.

Pfal. Deus noster refugiū.

Antiphona.

Mariæ lachrymis, Pater pietatis, nobis veram gloriam confert cum beatis.

Pfal. Magnus Dominus.

✽. Ego sū pauper, & dolēs.

✽. Salus tua, Deus, susceperit me.

Lectio prima.

Incipit Tractatus, qui dicitur beati Bernardi Abbatis, de lamentatione virginis.

QUIS dabit capiti meo aquam, & oculis meis fontem lachrymarum, vt possim flere per diem, & noctem? O vos, filiæ Hierusalem, vna mecum lachrymas fundite: currite, filiæ, currite, virgines sacræ; currite matres Christo castitatem uentes; omnes ad virginē currite, quæ peperit Christum. Credo firmiter quòd ipsa mater IESV erat inter illas foeminas, quæ ipsū sequebantur: hanc etiam arbitror fuisse inter illas dolens.

Officium Virginis

dolentes, atque gementes, quæ lamentabantur, fletus dominum. Poterat etiã & hæc esse inter illas foeminas, filias Hierusalem, ad quas IESVS in angariam, crucem baiulans, conuersus dixit, Filia Hierusalem nolite flere super me, sed super vos ipsas flete, & super filios vestros. Putastis, domina mundi, domina mea, mater dilecta eiusdem Christi, estis nẽ verum quod dico? Utinam dolor ille sic quotidie in hæretet visceribus meis, sicut inhaesit tunc tuis. Utinam mihi indicasses lachrymas tuas, vt per illas cognoscerem quantum tibi amaritudinis fuit, cum Iesum dilectum tibi, heu, heu, & parum dilectum mihi, cla-

gobly

uis in ligno confixum, capite inclinato, suum sanctissimum exhalare videres spiritum.

R. Audiens pia ouis, à lupis captum mansuetissimum agnum, vehementer expauit. **P.** Intellexit enim euaginatam gladium, quod est eius animum, Simeon pater dixerat pertransiturum.

R. Siue filius meus euaserit mortem, siue calicem mortis gustauerit, angustia sunt mihi vndique.

P. Intellexit.

LECTIO SECUNDA.

Q Vis poterit lachrymas continere, etiã in cœlo, vbi est impossibile flere? Veruntamen tu domina gaude gaudio mano valde, ab ipso nunc glorificata in cœlis, quæ in

men.

Officium Virginis.

mente tantis clavis amarissimis fuisti confixa suæ pijsimæ mortis. Mihi tamè obsecro lachrymas illas infunde, quas ipsa habuisti in sua passione. Regina cœli, mater crucifixi, da quod iubes, & præbe quod cupio: loquere quia ait seruus tuus: dic domina mea, dic mater Angelorum, mater misericordiæ, si in Hierusalem eras quando filius tuus captus fuit, & vincus, & in Annæ atrium tractus, & ductus?

R. Aspiciebat mæstissima mater innocetem agnum in cruce pendentem, turpissima morte morientè.

P. Tantoque vexabatur dolore, vt nullo possit explicari sermone. **R.** Ploras ploravit amarè, & lachry-

mæ eius in maxillæ eius: nō est qui consoletur eam ex omnibus charis eius.

P. Tantoque.

Lectio Tertia.

C Vmque Christus Deus, præcone clamante, Pilato imperante, sibi bails cruce ad supplicium traheretur, factus est concursus populorum post eum euntium; alij super eum plangentes; alij illudentes ei. Sequebatur eum, prout poterat, eius mæstissima mater cum mulieribus, quæ eum secutæ fuerant à Galilæa, ministrantes ei à quibus velut emortua tenebatur, & sustentabatur, quousque peruētum est ad locum passionis, vbi crucifixerunt eum ante Virginem matrem; & ipse eam videns

videns fuit in cruce eleuatus, & ligno durissimis clavis affixus. Stabat Virgo videns eum, & ipse, videns eam, plus dolebat de illa, quã de se. Aspiciebat ipsa Deum suum, & filium suum in cruce pendentem, & morte turpissima morientem; tantoque dolore, & tristitia vexabatur in mente, quod non possit explicari sermone.

R. Quis mihi tribuat ut ego moriar pro te, fili mi, quia coarctor nimis, non valens succurrere tibi.

P. Et dolores mortis tuæ circundederunt me. ✱ De fecit in dolore vita mea, & anni mei in gemitibus.

P. Et dolores.

Lectio quarta.

Manabat namque sanguis eius ex quatuor

partibus, rigatibus undis: ligno manibus, pedibusque; confixus. De vultu illius pulchritudo effluerat omnis, & qui erat præ filiis hominum speciosus forma, videbatur omnium indecorus. Videbat quod complebatur illud propheticum in eo, videmus eum, & non erat ei species, neque decor: vultum enim illius iniquorum Iudæorum foedauerat liuor. Iste erat dolor Virginis maximus, quia videbat se deseri ab eo, quem genuerat, nec supererat alius, quia ille erat ei vnicus; vox eius ferè perierat omnis, sed dabat gemitus, suspiriaque doloris: volebat loqui, sed dolor verbarumpebat, quia verbum iam mente conceptum dum ad

Officium Virginis

formationem procederet
oris, ad se imperfectum re
uocabat dolor intimus cor
dis : vox tristè sonabat fo
ris, vulnus denuncians mè
ris : verba donabat amor,
sed raucè sonabant, quia
lingua magistra vocis, vsù
perdiderat loquendi. Vide
bat morientem, quem di
ligebat anima eius, & tota
liquefiebat præ doloris an
gustia.

B. Me matrem trucida, sæ
uissima mors, quia tu mihi
sola præ cunctis places, ex
aggerare vires, trucida ma
trem. **P.** Et eam cum filio
perime simul. **R.** Qui vna
carne viuunt, & vno amo
re se diligunt, vna intere
ant morte.

P. Et eam cum filio.
In secundo nocturno.

Añã. M atutino tẽpore
Mariæ nunciatur, quòd à
perfidis Iudæis Christus ca
ptiuatur, toto corde tre
muit, maleque tractatur.

Psal. B enedixisti Dñe.

Añã. Q uæso mihi mi
fero, Virginum Regina,
tecum flendi lachrymas vbe
res propina.

Psal. F undameta eius.

Añã. D oloris iste gla
dius, quem Simeon memi
nit, sacratam tuam ani
mam, virgo, pertransiit.

Psal. C antate. I.

Añã. N os matris com
passio, Iesu Rex insignis,
seruet à voragine gehenna
lis ignis.

Psal. D ominus regnavit
exultet terra.

Am. N oct è, qua Chri
stus capitur absque somno
dixi.

duxisti, & soporatis carere
ris, flens vigil permanisti.

Pfal. Cantate Dño. II.

Añā. Passionis gladius,
virgo carens crimine, tuā
pretransiuit animam cum
omni grauamine.

Pfal. Dominus regnauit,
irascantur.

¶. Defecit in dolore vita
mea.

¶. Et anni mei in gemitibus.

Lectio quinta.

Aspiciebat & ipse beni-
gnissimo vultu ma-
trem plorantem, & verbis
paucis voluit eam consola-
ri; sed illa nullo modo con-
solari poterat; flebat dicen-
do, & dicebat flendo, Fili
mi, Fili mi: vae mihi, vae
mihi: quis dabit mihi vt
ego moriar pro te Fili mi?

O derelicta quid faciam?

Moritur filius meus, cur se
cum non moritur hæc mæ-

stissima mater eius, mi fili,
fili mi? Amor vnice, fili

dulcissime, noli me dere-
linquere post te, trahe me

ad te ipsū, vt ego moriar te-
cū: hei mihi, solus moreris;

moriatur tecū ista tua geni-
trix. O mors misera, noli

mihi parcere, tu mihi sola
præ cunctis places: exag-

gera vires, trucida matrē,
matrem cum filio perime

simul: fili, dulcor vnice, sin-
gulare gaudium, vita ani-

mæ mæx, & omne solatiū;
fac vt ego ipsa nunc tecū

moriar, quæ te ad mortem
genui: sine matre noli

moti. O fili, recognosce
desolatam, & exaudi precē

meam: decet enim filium

Officium Virginis

exaudire matrem desolatam. Exaudi me, obsecro, in tuo me suscipe patibulo, vt qui vna carne viuunt, & vno amore se diligunt, vna morte pereant.

R. Mater, & discipulus videntes se ad inuicem commendatos, defecerant spiritus illorum, & præangustia voces exhalare nequibant. **P.** Quia solus illis dolor, luctusque remansit amicus. **R.** Amarè flebāt quia amarè dolebant, & gladius Christi mortis crucis perimebat vtrunq;

P. Quia solus.

Lectio sexta.

O Iudæi miseri, nolite mihi parcere: ex quo natum meum crucifixistis, & me crucifigite, aut alia quacunque morte

sæua me perimite; dum modo cum meo filio simul moriar, ne solus moriatur. Orbis orbem radio; me, Iudæa, filio; gaudio, & dulcore. Vita mea moritur, & salus perimitur atque de terra tollitur tota spes mea: cur ergo viuunt mater post filium in dolore? Tollite, suspendite matrem cum pignore: non parcitis proli, non parcitis & mihi. Tu mihi soli, mors, esto sæua: nunc summè gauderè si mori cum filio simul possem. Dulce est mihi mori, sed mors optata recedit. Væ mihi, & tibi fili, mors ipsa præcipitata venit: mortè mori melius est mihi, quàm vitam ducere mortis: sed fugit à me, & solam me relinquit, cui ipsa

ipsa mors multum optata nunc esset. O fili charissime, o benignissime nate, miserere matri tuæ, & suscipe preces eius: desine nunc mihi esse durus, qui cunctis semper fuisti benignus: suscipe matrem tuā in cruce, vt viuam tecum post mortem semper. Nihil mihi dulcius est, quā te āplexato, in cruce tecū mori, & nil certè amarius, quā viuere post tuā mortem.

B. Ecce doloris gladius, quem timebam euenit mihi Domine. **P.** Dimitte me vt plangam paululum dolorem meum. **✠.** Vbi est ergo nunc filius meus, prastolatio mea, & patientia mea, Dñe Deus meus.

P. Dimitte me.

Lectio septima.

O Verè Dei nate, tu mihi pater, tu mihi mater, tu mihi filius, tu mihi sponsus, tu mihi anima eras. Nunc orbor patre, viduor sponso, desolor filio, omnia perdo. O fili mi, vltra, quid faciam? Vbi mihi, væ mihi, quò vadā, charissime? Quis mihi de cætero consilium, & subsidium præstabit? Fili dulcissime, omnia tibi possibilia sunt, sed & si non vis vt moriar tecum, mihi salutem relinque aliquod benignum consilium. Tunc iā Dominus anxius in cruce, annuens oculis à vultu, de Ioanne ait, Mulier, ecce filius tuus (Erat enim Ioannes præsens vultu tristis, & corde mæstissimus, lachry

mis

Officium Virginis

mis semper plorans) ac si diceret, O mater dulcissima, mollis ad flendum, mollis ad dolendum, tu scis quia ad hoc veni, & ad hoc de te carnem assumpsi, vt per crucis patibulum saluarem genus humanum. Quomodo ergo implebuntur Scripturæ? Sic enim oportet me pati pro salute generis humani: die namque tertia resurgam, tibi & discipulis meis patenter apparens: desine flere, & dolore depone, quia ad Patrem vado, & ad gloriã paternã maifestatis percipiendã ascendo.

R. Quis dabit capiti meo aquam, & oculis meis fontem lachrymarum, vt defleã die, ac nocte super interfectum filium meum?

P. Quia cogitationes meę dolore affectæ sunt, torquentes cor meum. **R.** Tædet animam meam vitæ meæ, dimittã aduersum me eloquium meum.

P. Quia cogitationes.

Lectio octaua.

Congratulare mihi quia nunc inuenioue errantem, quam tam longo tempore perdideram. Moritur vnus, vt totus inde reuiuiscat mundus. Vni us ob meritum cuncti perire minores, & nunc saluantur vnus ob meritum. Quod placet Deo Patri, quomodo displicet tibi? Mater dulcissima, calicẽ, quem dedit mihi Pater, non vis vt bibam illum? Noli flere, mulier: noli flere, mater speciosissima: nõ

te desero, non te dereliquo; tecum sum, & tecum ero omni tempore sæculi: secundum carnem, subiaceo imperio mortis: secundum diuinitatem, sum & ero semper immortalis & impassibilis. Benè scis unde processi, & unde ueni: quare ergo tristaris, si illuc ascendo unde descendi? Tēpus est ut reuertar ad eū, qui me misit: & quod ego vado, tu non potes uenire modo, uenies autē postea. Interim Ioannes, qui est nepos tuus, reputabitur tibi filius, curam habebit tui, & erit solatium fidelissimum tibi. Inde Dominus intuitus Ioannem, ait, Ecce mater tua; ei seruias, curam illius habebis, eam tibi cōmendo; suscipe ma-

trem tuam, imò magis suscipe matrem meam.

R. Quomodo sedet sola ciuitas Dei, plena diuitijs cœli, facta est quasi uidua domina gentium. **P.** Non est qui consoletur eam ex omnibus charis eius. **R.** Plorans plorauit in nocte, & lachrymæ eius in maxillis eius. **P.** Non est.

Cantica.

Quoniam propter te sustinui opprobriū: operuit confusio faciem meam.

Extraneus factus sum fratribus meis, & peregrinus filijs matris meæ.

Quoniã zelus domus tuæ comedit me: & opprobria exprobrantium tibi ceciderunt super me.

Et operui in ieiunio animam

Officium Virginis.

mam meam: & factum est
in opprobrium mihi.

Gloria Patri.

ARruit tanquam testa
virtus mea, & lingua
mea adhaesit faucibus me-
is: & in puluerem mortis
deduxisti me.

Quoniam circumdederunt
me canes multi: consiliū
malignantiū obsedit me.

Foderunt manus meas, &
pedes meos: dinumeraue-
runt omnia ossa mea.

Ipsi verò considerauerunt,
& inspexerunt me: diui-
serunt sibi vestimenta mea,
& super vestem meam
miserunt sortem.

Gloria Patri.

TV scis improperiū
meum, & confusionē
meam: & reuerentiam
meam.

In conspectu tuo sunt om-
nes, qui tribulant me: im-
properiū expectauit cor
meum, & miseriam.

Et sustinui qui simul cōtri-
staretur, & nō fuit; & qui
cōsolaretur, & nō inueni.

Et dederunt in escam meā
fel; & in siti mea potaue-
runt me aceto.

Gloria Patri.

Añā. Mihi dilectū sub-
trahere nolite, si sepeliri
debeat, & me sepelite.

✠. Sustinui qui simul con-
tristaretur, & non fuit.

✠. Consolantem me qua-
siui, & non inueni.

Lectio nona.

OFili dulcissime quid
fecisti? Quare crude-
lissimi Iudæi te crucifixe-
runt? Quæ causa mortis
tuæ? Commisisti nē scelus

vt tali morte damnareris? Non fili , non fili : sed sic tuos redimere dignatus es vt posteris exempla relin- quas. In gremio meo nūc te mortuum teneo . Quid ergo tua mater, fili mi dul- cissime , faciam ? Væ mi- hi, fili mi , dulcedo mea, consolatio mea, vita mea. Vbi est illud gaudium in- dicibile, quod in tua admi- rabili natiuitate habui ? Væ mihi, fili mi, in quan- tum dolorem , & tristitiā versum est illud tam ma- gnificum gaudium? Suc- curre mihi , fili mi , & spi- ritum sanctum mihi inte- rim infunde, quia iam gau- dij illius , quod in obum- bratione, & Angelica Sa- lutatione cōcepi, ferè præ dolore immemor, deficio.

Interim autem frōtem , & genas, nasum, oculos, osq; simul frequentius oscula- batur, tanta perfluens afflu- entia lachrymarum , vt carnem cum spiritu resol- ui putares in lachrymas. Dic, fili dilectissime , dic amor vnice, vitæ meæ sin- gulare gaudium; vnicum solatium, quare sic me do- lore perimi permittis? cur tam longe factus es à me, Deus meus, consolare ani- mam meam, miserere mei & respice in me.

R. Iesus videns matrem stantem iuxta crucem, cō- passioni Virginis compas- sus ait. **P.** Mulier, ecce fi- lius tuus.

R. Deinde discipulo, Ecce mater tua.

P. Mulier, ecce.

Officium Virginis

Lectio decima.

D Vm igitur Ioseph, & Nicodemus dominū ponerent in sepulchro, volebat simul cum illo mater mæstissima sepeliri; erat enim innixa super dilectū suum; quem amplectens, suauiterq; de osculās, sic dicebat: Misere mini mei, misere mini mei, saltem vos amici mei. Illū adhuc paululum mihi relinquire, vt faciem illius, sublato velamine, valeam contemplari; & præ amore ipsius aliquantulum videndo consolari: nolite quæso, eum tam citò tradere sepulturae, sed ipsum reddite mihi matri suæ, vt illum mecum habeam saltem vel defunctum: aut si illum in sepulchro recõditis, ibidem me

matrem cum ipso sepelire; quia malè post ipsum superero. Vt quid post ipsum viuam? Illi ponebant Dominū in sepulchro, & illa eum ad se trahere desiderabat. Sepulto itaque Dño, mater eius sepulchrū amplectitur, & voce, qua poterat, suum benedicebat filium iam sepultum, ingemiscensque vocabat.

R. Consolari mater nõ potuit. **P.** Sic tractatum videns quem genuit. **R.** Mortem Dei videns, quæ aluit: nulla mater sic vnquã doluit. **P.** Sic tractatū vidēs.

Lectio vndecima.

O Singularis Virgo, & mater, iam dicere poteras, Anima mea liquefacta est, vt dilectus locutus est in cruce quando dixit

dixit, Mulier, ecce filius tuus. Nūc dicere potes, Quæsiui, & nō inueni illū: vocaui, & nō respōdit mihi, scilicet ad sepulchrum. Ibi sedens innixō capite manus extendebat desuper, illud osculans, amarissimisque singultibus suum filium deplorabat. Accessit autem nouus filius eius Ioannes, cui de cruce Christus eam commendauerat diligenter, lugens & ipse incōsolabiliter, ipsam lugentem ac gementē leuauit. Multæ autem sceminæ videntes eam, commotæ pietate super illius doloribus amarum conuertebantur ad luctum. Quædam verò post ipsam euntes, lamentabantur & ipsa: dolor etenim eius cunctos in-

tuentes dolere compellebat, vixque lachrymas cōtinere valebant quicquid eam plorantem conspicerent. Tāpiè plorabat, tam amarè dolebat, quòd, sui ploratus pietate, multos etiam inuitos ad lachrymas prouocabat. Fiebat plāctus quacunquē Maria transibat, omnesque plorabant qui obuiabant ei.

R. Dum videret supplicia proli exquisita, torquetur angustia mater infinita: triduano spatio dum langueret ita. **P.** Squalor eius facies pulchra, & benedicta.

R. Poena tam exasperans nunquam est audita: longè sibi charior erat mors, quàm vita.

P. Squalor eius.

LECTIO duodecima.

Officiū Virginis

Sicigitur perducitur à plorantibus, & dolentibus ipsa plorās & gemēs, quousque peruenerunt ad domum Ioannis. Ibi resedit, ibi permāsit, ibi in sua domo Ioannes retinuit, & super propriam matrem, in omni charitate dilexit: erat enim sibi datus in filiū, sed ipse se fecerat seruum eius, in omnibus, & per omnia sibi familiariter seruiendo. Denique resurgente filio, præ nimia debilitate membrorum deficiens pia mater, ad sepulchrum ire nequibat. Tūc currentibus alijs, & vnicū filium cernentibus, dicere potuit virgo Maria, Filia Hierusalem nunciate dilecto quia amore langueo. O felix, & beate Ioannes,

cui talem thesaurum Dominus dignatus est cōmendare. O Christi dilecte præ omnibus, & prudens, quē constituit Dominus priuatū camerarium aulae suae speciosissimæ. Retribuet tibi Dominus vicissitudinem amoris, mercedemque dilectionis, quam in eius, ac tua matre taliter desolata vsque ad finem vitæ suae exhibere curasti. Benedictus quidem tu es à Dño: benedictus à matre Dñi, quam dilexisti, & cui seruijsti puro cordo, & mundo corpore. Benedicti sint omnes, qui diligunt illam matrem; & super omnia sit benedictus fructus ventris sui Iesus Christus Dominus noster, qui cum Patre, & Spiritu sancto viuit,

& re-

De Pietate.

& regnat Deus in æternū,
& in sæcula sæculorum,
Amen.

R. Cum videret quod clau-
so tumulo, priuaretur tam
dulce speculo, prædilecto
stans cū discipulo. **P.** Cor-
de plorat magis, quàm ocu-
lo. **V.** Lachrymarum fluē-
te riuulo, fletum mouit,
stante populo.

P. Corde plorat.

Secundum Ioannem.

In illo tempore. Stabāt
autem iuxta crucē Iesu;
mater eius, & soror ma-
tris eius Maria Cleophæ,
& Maria Magdalene. Cum
vidisset ergo Iesus matrē,
& discipulum stantem, quē
diligebat, dicit matri suæ,
Mulier, ecce filius tuus.
Deinde dicit discipulo, Ec-
ce mater tua. Et ex illa ho-

ra accepit eam discipulus
in suam. Postea sciens Ie-
sus quia omnia consumma-
ta sunt, vt consummare-
tur Scriptura dicit, Sitio.
Vas ergo erat positum ace-
to plenum. Illi autem spō-
giam plenam aceto hyssō-
po circumponentes, obtu-
lerunt ori eius. Cū ergo
accepisset Iesus acetū, di-
xit, Consummatum est.
Et, inclinato capite, tradi-
dit spiritū, Amē. Te decet.

Collecta. O remus.

Omnipotens sempi-
terne Deus, cuius
in cruce filio moriēte, ani-
mam sanctā virginis ma-
tris, eius doloris gladius
pertransiuit; da nobis ita
vtriusq; sentire dolores, vt
ab instantibus malis, & à pe-
riculis cunctis, & à morte

per-

Officium Virginis

perpetua liberemur . Per
eundem Dominum no-
strum, &c.

Ad Laudes. Añã.

Fit vox nimis flebilis, vox
nimis amara matris, quã-
do capitur sua proles chara

Capitulum.

Vide Domine. **R.** Ad ves-
perũ demorabitur fletus.

V. Et ad matutinum læti-
tia. **P.** Demorabitur fletus.

Hymnus.

O Gloriosa domina
Quæ tua crucia:
mina

Cùm Barrabas dimittitur
Et pœnas Christus patitur?

Pastorem, heu, percutiunt,
Oves dispersæ fugiunt:

Te sola cum discipulo
Manente sub patibulo.

Nec mirum si sis anxia
Visa crudeli furia,

Te sciens puram virginẽ
Deũ genuisse, & hominẽ.

Sit honor, laus, deuotio
IESV Mariæ filio

Tenso crucis patibulo
Pro redimendo populo,
Amen.

V. Plorans plorauit in no-
ctæ.

R. Et lachrymæ eius in ma-
xillis eius.

Ad Benedictus. Añã.

Tãquam latro capitur vn-
dique; constrictus Cædi-
tur, conspuitur a lapis affli-
ctus. O matris angustia
cùm audiret ictus pro no-
bis, hæc tolerans, sit Rex
benedictus.

Collecta.

Omnipotens.

Ad Perñam. Añã.

Stabat Maria, mater pia,
foris plorans acriter: Re-
gem

De Pietate.

gem mundi, furibundi dū
tractarent vilitē.

Ad Tertiam. Hymnus.

O Genetrix egregia,
Cū Iudzos in furia

Christum videres capere,
Cor tuum caput tremere:

A Ita ducens suspiria,
Tu sequebaris anxia,

In fletibus exuberans
Ad templū vsq; properās.

S it honor, laus, deuotio
IESV Mariæ filio

Tenso crucis patibulo
Pro redimendo populo,

Amen.

Añā. **Q**uam putamus
matris mæstitiam, cū vi-

deret prolis angustiam: nō
est dolor vt plorantis virgi-

nis matris Dei, & hominis.

Capitulum.

Vide Domine. ✠ Ego sū
pauper, & dolens.

R. Salus tua, Deus, susce-
pit me.

Collecta.

Omnipotens.

Ad Sextam. Añā.

Ad locum supplicij Chri-
stus cū venisset, & filium

suum, crucemque vidisset,
augentur planctus, &

chrymæ multiplicantur
dolores, & angustia.

Capitulum.

Foris interficit gladius, &
domi mors similis, audie-

runt quoniam ingemis co
ego, & non est qui conso-

letur me.

✠. Defecit in dolore vita
mea.

R. Et anni mei in gemitu-
bus.

Collecta.

Dñe Iesu Christe virgi-
nis Mariæ fili dulcissi-

me, qui cū pditore cenasti,
& ca.

Officium Virginis

& captus, ac viliter tractus fuisti; præsta, quaesumus, ut qui tibi, & tuæ sanctissimæ genitrici cõpatimur, vobiscum æternaliter manere mereamur. Qui, &c.

Ad Nonam. Añã.

Agno mitis caput inclinans
Heli clamat in cruce moriens
plorat mater, cum ipso patitur
ad clamorem eius, ferè commoritur.

Capitulum.

Omnes inimici mei audierunt
malum meum; lætati sunt
quoniam tu fecisti.

✠. Sustinui qui simul contristaretur,
& non fuit.

✠. Consolantem me quaesivi,
& non inueni.

Collecta.

Pietatè tuã, quaesumus
Dñe, qua pro nobis
mortem subiens tempora

lem, nec proprio corpori,
nec materno dolori parere
voluisti fac ut nos tuæ
passionis, matrisque compas-
sionis memores, vobiscum
feliciter perpetuas
simus participes. Qui, &c.

Ad Vesperas. Añã.

Omnis ætas, cum cæteris
per ordinem ut in primo
nocturno.

Capitulum.

Vide Domine. **✠.** Fuerunt
mihi lachrymæ meæ panes.

P. Die, ac nocte. **✠.** Dum
dicitur mihi quotidie, ubi
est Deus tuus?

P. Die, ac nocte.

Hymnus.

Pange lingua gloriosæ.

✠. Secundum multitudi-
nem dolorum meorum in
corde meo.

✠. Consolationes tuæ læti-
fi-

ficauerunt animam meā.

Ad Mag. Añā.

Virgo passo filio pœnas cordis indicat, & plebis in medio dolorem cordis replicat. Vrgente supplicio mæsta voce supplicat, quæ quondam præ gaudio cecinit Magnificat.

Collecta.

O Dulcissime, atque pijsime Dñe Iesu Christe, per lachrymas beatissimæ virginis Mariæ, dulcissimæ matris tuæ, quibus ipsa rigauit faciem tuam quando de cruce depositus fuisti in manibus eius; da vt beneficium tuæ sanctissimæ passionis continuo cordi meo habeam, Qui viuis, &c.

A D M I S S A M

Introitus.

V M vidisset Iesus matrem, & discipulū stātem, quem diligebat, dixit matri suæ, Mulier, ecce filius tuus. Tu scis impropériū meū, & confusionem meam, & reuerentiam meam. Gloria.

Collecta.

O Mnipotens sempiternæ Deus, cuius, in cruce filio moriēte, animam sanctā virginis matris eius, doloris gladius pertransiuit; da nobis ita vtriusque sentire dolores, vt ab instantibus malis, & à periculis cunctis, & à morte perpetua liberemur. Per eundem Dñm nostrū Iesum Christū, &c.

D

Le.

Officium Virginis

Lectio Hieremix Propheta.

Vide, Domine, quoniam tribulor, conturbatus est venter meus: subuersum est cor meum in me metipsa, quoniam amaritudine plena sum. Fortis interfecit gladius, & domi mors similis est. Audierunt quia ingemisco ego & non est qui consoletur me: omnes inimici mei audierunt malum meum, lætati sunt quoniam tu fecisti. Adduxisti diem consolationis, & fiet similis mei, multi enim gemitus mei, & cor meum marens. **R.** Sustinui qui simul contristaretur, & non fuit; consolantem me quæsiui, & non inueni. **R.** Quoniam quem tu percussisti perse-

cuti sunt me, & super dolorem vulnerum meorum addiderunt. **A. Vñ. R.** Secundum multitudinē dolorum meorum in corde meo, consolationes tuæ lætificauerunt animā meā.

Tractus post Septuagesimam.

Anima mea turbata est valde, sed tu Dñe succurre ei. **R.** Laboraui in gemitu meo, lachrymis meis stratum meum rigabo. **R.** Exaudiuit Dñs vocē fletus mei, Dñs orationem meam suscepit.

Secundum Ioannem.

In illo tempore. Stabant autem iuxta crucē Iesu, mater eius, & soror matris eius Maria Cleophe, & Maria Magdalene. Cū vidisset ergo IESVS matrē,

&

De Pietate.

& discipulum stantem, quē diligebat, dicit matri suæ, Mulier; ecce filius tuus. Deinde dicit discipulo, Ecce mater tua. Et ex illa hora accepit eā discipulus in suam. Postea sciēs Iesus quia omnia consummata sunt, vt consummaretur Scriptura dixit, Sitio. Vas ergo erat positum aceto plenum. Illi autem spongiam plenam aceto hyssopo circumponentes, obtulerunt ori eius. Cū ergo accepisset Iesus acetū, dixit, *Consummatum est.* Et, inclinato capite, tradidit spiritum.

Offertorium. Defecit in dolore vita mea, & anni mei in gemitibus: infirmata est in paupertate virtus mea: & ossa mea con-

turbata sunt.

Secreta.

Offerentes tibi sacra mysteria vnigeniti filij tui, Domine Deus, in cōmemoratione angustia virginis matris eius, qua sumus, vt ab omnibus angustijs, & tribulationibus qua premūt nos tua benignitate liberemur, vt omni tristitia, & tribulatione semota, laudemus te, tibi gratias referentes. Per eundem, &c.

Præfatio. Verè dignū, & iustum est, æquum & salutare nos tibi semper, & vbiq; gratias agere, Dñe sancte, Pater omnipotēs, æterne Deus, qui in passione vnigeniti tui, spiritum semper virginis Mariæ matris eius, doloris gladio cruciari

Officium Virginis

ciari voluisti, vt sic marty-
rij palmam per crucem cō-
sequeretur, & quæ in ara
vteri sui consecrata in ma-
trem Dei extitit per in car-
nati Verbi mysterium, iux-
ta crucis aram in martyre
consecraretur; per Christū
Dñm nostrum. Per quem
maiestatem tuam laudant
Angeli, adorant Domina-
tiones, tremūt Potestates,
coeli, cœlorumq; virtutes,
ac beata Seraphim socia
exultatione concelebrant.
Cum quibus & nostras vo-
ces, vt admitti iubeas, de-
precamur, supplici confes-
sione dicētes, Sanctus, &c.

Communio. Exquisi-
ui Dñm, & exaudiuit me,
& ex omnibus tribulatio-
nibus meis eripuit me.

Postcommunicanda.

DEus, qui animam san-
ctam beatæ virginis
Mariæ, in morte dilectissi-
mi filij, ne in tribulatione
deficeret, confortasti; da
nobis peccatoribus, eius
meritis, & intercessione,
vt à malis præteritis, præ-
sentibus, & futuris, tua be-
nignitate liberemur, & in
morte nos confortare di-
gneris. Per eundem Domi-
num nostrum Iesum Chri-
stum.

Explicit Officium virginis Mariæ de Pietate.

Nunc

In lucē editū ex mandato R. R. Monialiū Ordinis Cisterciē-
sis, Monasterij vulgò Cellas, propè Conimbricam.